

Cartea are ca izvor de inspirație viața unui prieten al autorului, care l-a rugat să scrie un roman despre copilăria pe care a petrecut-o la Paris în compania bunicului său, domnul Abraham.

În roman domnul Abraham devine Domnul Ibrahim, iar pe copil îl cheamă Momo un evreu care trăia mai mult singur, cu un tată mereu plecat de-acasă și cu o mamă care l-a părăsit de când era foarte mic. Mama apare după ce Momo crește, fără a reuși să dezghețe relațiile dintre ea și fiul ei.

Sunt câteva luni deja de când am citit cartea, dar impresia produsă e la fel de vie și acum, când încerc să scriu câteva rânduri despre ea.

O frumoasă și semnificativă poveste de apropiere sufletească între un bunic (după vârstă) musulman și un copil evreu. Încet-încet, musulmanul și evreul devin, în fapt, bunic și nepot, apoi, când Momo crește mare, „tată și fiu”, după cum îi plăcea Domnului Ibrahim să spună tuturor. Cei doi merg, la un moment dat, în excursie prin Europa. La Paris, Domnul Ibrahim (vreau să spun domnul Schmitt, autorul cărții) folosește o personificare peste care n-am putut trece indiferent:

„-Privește, Momo, Sena adoră podurile, e ca o femeie careia îi plac la nebunie brățările.”

Momo și Domnul Ibrahim își povestesc primele iubiri din tinerețe. Cel care dă sfaturi e, întotdeauna, musulmanul:

„Iubirea ta pentru ea e numai a ta. Îți aparține. Chiar dacă ea o refuză, nu poate schimba nimic. Momo, ceea ce oferi rămâne la tine mereu; ceea ce păstrezi este pierdut pentru totdeauna.”

Vestea că tatăl său s-a sinucis, a provocat în tânărul Momo o reacție pe care n-a putut s-o controleze.

„N-am mai suportat și am început să urlu de parcă cineva apăsase pe un buton. Polițiștii se agitău pe lângă mine, căutau întrerupătorul. Numai că, ghinion, eu eram întrerupătorul și nu mă puteam opri.”

Domnul Ibrahim se oferă să meargă la Marsilia pentru identificarea cadavrului în locul fiului rămas fără tată. Din nou aceeași falie de netrecut între autoritățile franceze și musulmani...

„La început, polițiștii nu au avut încredere, pentru că era arab[...].”

Domnul Ibrahim n-a trecut degeaba prin viață. Înțelege multe din aspectele ei, chiar și gestul sinucigaș al tatălui lui Momo, care astfel își lasă fiul orfan de (aproape) ambii părinți, mama sa părăsindu-l de mic copil. Precizarea aceasta – referitoare la mama lui Momo – am făcut-o în primele rânduri ale recenziei. Făcând parte dintr-o familie de evrei, cu pierderile și suferințele celor trimiși în lagărele naziste, tatăl lui Momo se învinovăța tot timpul c-a scăpat cu viață.

„Nu degeaba s-a aruncat înaintea trenului. [...] Poate că dintotdeauna își căuta trenul lui...dacă nu a mai avut putere să trăiască, asta nu era din cauza ta, Momo, ci din cauza a tot ceea ce a fost sau nu a fost înainte de tine.”

Spuneam de drumul făcut de cele două „rude” la Paris. Mai departe, drumul până la Istanbul, în mașină, înseamnă senzații mai mult auditive decât vizuale pentru Momo, care spune:

□ *„Trăncăneala domnului Ibrahim, glasul acela fragil ca foița de țigară, accentul savuros, imaginile, exclamațiile, mirările urmate de cele mai diabolice îndrăzneli, toate astea însemnau* □ *pentru mine drumul de la Paris la Istanbul. Nu am văzut Europa. Am auzit-o.”*

Inepuizabilul Domn Ibrahim face o remarcă referitoare la starea materială a locuitorilor din locurile vizitate:

„Când vrei să știi dacă ești într-un loc bogat sau sărac, te uiți după pubele. Dacă nu vezi nici gunoaie, nici pubele, atunci ești într-un loc cu oameni foarte bogați. Dacă vezi pubele dar nu vezi gunoaie, atunci ești printre bogați. Dacă vezi gunoaie lângă pubele, [...] este dovada turismului. Dacă vezi gunoaie dar nu vezi pubele, ești la săraci.”

Nici viteziștii autostrăzilor nu scapă ușor de ironiile Domnului Ibrahim:

„Când mergi pe autostradă ești îndemnat să mergi dar să nu vezi nimic. Autostrada este pentru tâmpiții care vor să ajungă foarte repede de la un punct la celălalt. Noi nu facem geometrie, noi călătorim.”

Domnul Ibrahim, grav rănit în urma unui accident de mașină, ajuns în ultimele clipe ale vieții, mai are puterea să-i spună lui Momo:

„Nu te îngrijora. Nu mor, Momo, merg să întâlnesc necuprinsul.”

După cum vedeți, în faptul că nu se termină totul atunci când se...termină cred (aproape) toți!

AUTOR: Horia Picu

www.sighet-online.ro

Scris de Horia Picu

Duminică, 24 Mai 2015 05:50 - Ultima actualizare Duminică, 24 Mai 2015 07:55
